

Betinget Strafudsættelse i Preussen.

Som bekendt er betinget Strafudsættelse kun lidet anvendt i Preussen og andre tyske Forbundsstater. Først i 1895 indførtes i Preussen ad administrativ Vej betinget Strafudsættelse, der dog kun kunde tilstaaes af Justitsministeren og for nemmelig skulde anvendes med Hensyn til saadanne for første Gang dømte Personer, som paa den strafbare Handlings Tid endnu ikke var fyldt 18 Aar, og som ikke var idømt en Frihedsstraf af over 6 Maaneders Varighed*).

I 1912 blev, ligeledes ad administrativ Vej, den betingede Strafudsættelse udvidet til at omfatte ogsaa voksne Personer (paa Handlingens Tid over 18 Aar), som ikke tidligere har udstaaet Frihedsstraf for nogen Forbrydelse eller Forseelse, for saa vidt det drejer sig om Frihedsstraf paa indtil 1 Uge. Afgørelsen er for disse Personers Vedkommende henlagt til vedkommende »Oberstaatsanwalt«. Endvidere bestemtes det, at samme Myndighed kan indrømme betinget Strafudsættelse overfor Personer under 18 Aar, for saa vidt det drejer sig om Frihedsstraffe paa indtil 1 Maaned, medens Afgørelsen, hvor det drejer sig om længere Frihedsstraffe (indtil 6 Maaneder), vedblivende skulde være hos Justitsministeren**).

Ved Allerhöchster Erlass af 9. Marts 1917, jfr. Allgemeine Verfügung af 14. Marts 1917 er der nu truffet

*) Bestemmelsens Tekst er gengivet i Vergleichende Darstellung des deutschen und ausländischen Strafrechts Allg. Teil III S. 45, hvor der tillige gøres Rede for den betingede Strafudsættelses Indførelse i andre tyske Forbundsstater; tillige omtalt i Zeitschrift für die gesamte Strafrechtswissenschaft XVI (1896) Beilage S. 536—8.

**) Jfr. nærmere B. Freudenthal i Zeitschr. f. d. ges. Strafrechtswissensch. XXXIV (1913) S. 452—54.

en Række nye Bestemmelser, hvorved det maa ventes, at betinget Strafudsættelse vil faa adskillig mere Betydning end hidtil*)

Det er stadig ikke den dømmende Ret, der selv afgør Spørgsmaalet om Strafudsættelse; men der er sket en videre Udvikling i Retning af at overlade Afgørelsen til de stedlige administrative Myndigheder, idet Afgørelsen nu er henlagt til 'vedkommende »Oberstaatsanwalt« (den offentlige Anklager ved Overlandsretterne) og til »Erster Staatsanwalt« ved vedkommende Landsret.

Inden for den givne Ramme — jfr. herom nærmere nedenfor — kan »Erster Staatsanwalt« afgøre Sagen, med mindre der er Meningsforskel mellem den dømmende Ret, den straffuldbyrdende Dommer og den offentlige Anklager om, hvorvidt Strafudsættelse bør indrømmes, eller der mangler Tilslutning til Strafudsættelsen fra offentlige Myndigheder, der berøres af Spørgsmaalet, eller Sagen er af særlig Vigtighed, eller der foreligger særlige Tvivlsspørgsmaal til Afgørelse. I disse Tilfælde skal Sagen indsendes til Afgørelse af Overanklageren, som dog skal videresende Sagen til Justitsministerens Afgørelse, hvis den dømmende Ret har udtalt sig for Strafudsættelse, medens Anklagemyndighederne nærer Betænkelighed derved. Den ved Underretterne (Schöffengerichte) fungerende offentlige Anklager kan ikke paa egen Haand indrømme Strafudsættelse, men maa en Gang maanedlig indsende Fortegnelse over de i Maanedens Løb passerede Tilfælde, i hvilke der kan være Spørgsmaal om at tilstaa Strafudsættelse. Disse Fortegnelser skal indeholde saa udførlige Oplysninger, at det, bortset fra særlig tvivlsomme Sager, ikke bliver nødvendigt at medsende Akter.

De Personer, der kan faa Del i den betingede Strafudsættelse, er saadanne, der er dømt til Frihedsstraf af ikke over 6 Maaneders Varighed og, for saa vidt de paa den straffbare Handlings Tid allerede var over 18 Aar, endnu ikke har udstaaet Frihedsstraf paa Grund af Forbrydelse eller Forseelse, naar ogsaa den dømmende Ret har udtalt sig for Strafudsættelse. Dette forklares nærmere

*) Den officielle Tekst til »Erläss« og »Verfügung« findes i Justizministerialblatt 1917 Nr. 11; desuden kan henvises til »Das Strafverfahren gegen Jugendliche« af *Karl Nagel*, Berlin 1917, der indeholder Teksten og desuden er forsynet med en Del oplysende Noter.

saaledes, at den fortrinsvis skal anvendes overfor unge Personer, som paa Handlingens Tid endnu ikke var fyldt 18 Aar. Ældre Personer og unge Personer, der er idømt længere Straffe end 6 Maaneder, skal kun komme i Betragtning, hvor der foreligger særlige formildende Omstændigheder.

Iøvrigt bør Strafudsættelsen kun bringes til Anvendelse, naar det begaaede Lovbrud ikke skyldes Fordærvelse og forbryderisk Tilbøjelighed, men derimod Letsindighed, Uerfarenhed, Forførelse eller Nød, og naar det kan ventes, at den dømte ved god Opførsel i det Tidsrum, i hvilket Straffens Fuldbyrkelse udsættes, vil vise sig værdig til at opnaa endelig Eftergivelse af Straffen. Til Afgørelse heraf skal foruden de nærmere Omstændigheder ved Gerningen den paagældendes tidligere Liv og hans Forhold efter den strafbare Handlings Udførelse tages i Betragtning. Skal Frihedsstraffen træde i Stedet for en idømt Bøde, for saa vidt denne ikke betales, skal Strafudsættelse som Regel kun gives, hvor den dømte selv med sin gode Vilje ikke er i Stand til at betale Bøden. Hvor det drejer sig om en ung Person, der er under offentlig Opdragelse, skal det særligt overvejes, om en Fuldbyrkelse af Straffen vil virke forstyrrende paa den paabegyndte Opdragelsesforsorg, og vedkommende Forstander eller Myndighed høres herom.

Det indskærpes, at der skal udvises Skaansomhed ved Fremskaffelsen af Oplysninger om den paagældende; og dette maa ogsaa anses for nødvendigt, særlig hvis der f. Eks. rettes Henvendelse til tidligere eller nuværende Arbejdsgiver.

Med Hensyn til de Betingelser, der kan stilles for Indrømmelsen af Strafudsættelsen, kan anføres, at der skal fastsættes en bestemt Tid for Udsættelsen af Straffen, sædvanligt 2 Aar, men i alvorligere Tilfælde, eller hvor den paagældende Person endnu længere vil befinde sig under offentlig Opdragelse eller i en Opdragelses- eller Forbedringsanstalt, til 3 Aar. Ofte vil det blive forlangt, at vedkommende undergiver sig Tilsyn af en Forsorgsforening eller lover at blive i en bestemt Tjeneste eller Lære. Et særligt Tilsyn fra de straffuldbyrrende Myndigheders Side finder ikke Sted; men bliver disse bekendt med Omstændigheder, der tyder paa Ønskeligheden af at tilbagekalde den indrømmede Strafudsættelse, skal de ufortøvet gøre Skridt til Tilbagekaldelse.

Var Strafudsættelsen knyttet til den Betingelse, at dom-

feldte ikke unddrog sig Anbringelse f. Eks paa en Opdragsanstalt, kan Straffens Fuldbyrdelse uden videre paa-begyndes, hvis Betingelsen ikke opfyldes.

Hvor Forholdene taler derfor, kan det bestemmes, at Strafudsættelsen ikke kaldes tilbage, men den fastsatte Frist forlænges.

Er Strafudsættelsen ikke tilbagekaldt i Mellemtiden, skal de straffuldbyrrende Myndigheder henimod Slutningen af den fastsatte Frist af sig selv undersøge, hvorledes den paagældende har opført sig i den forløbne Tid; og hvis det positivt bekræftes, at han har vist god Opførsel, indstiller de, at Straffen endeligt eftergives. Afgørelsen af, om Straffen kan eftergives, sker ved kgl. Resolution gennem Justitsministeriet. Er der Tvivl om, hvorvidt Straffen efter Fristens Udløb bør fuldbyrdes eller eftergives, forelægges Sagen ogsaa for Justitsministeriet; men anser de straffuldbyrrende Myndigheder det ikke for rigtigt, at den paagældende benaades eller faar yderligere Udsættelse med Straffen, beordrer de denne fuldbyrdet.

Skønt den nye Forordning betyder et ikke ringe Fremskridt i Forhold til de tidligere gældende Regler, synes man dog stadig i Preussen at nære mange Betænkeligheder ved at indrømme betinget Strafudsættelse, og navnlig har man ikke vovet at give Domstolene Adgang til ved selve Retskendelsen at beslemme, at Straffens Udstaaelse udsættes og bortfalder efter en vis Tids god Opførsel. Desuden synes hele Fremgangsmaaden at maatte virke tungt og langsomt.

Oluf I. Skjerbæk.
